Haridus- ja Teadusministeerium

Haridus- ja Noorteamet

OECD | PISA Programme for International Student Assessment

PISA 2025

Kristina Kallas
Minister
Haridus- ja Teadusministeerium

8. september 2026

Eesti õpilaste teadmised ja oskused on Euroopas tipus ja maailmas esireas

Euroopa riikide järjestus keskmiste punktide alusel

	Loodus-teadused		Lugemine		Matemaatika		Arvutuslik probleemilahendus	
1	**Eesti**	**527**	Iirimaa	500	**Eesti**	**508**	**Eesti**	**541**
2	Suurbritannia	511	**Eesti**	**499**	Šveits	499	Suurbritannia	523
3	Soome	504	Suurbritannia	494	Suurbritannia	488	Šveits	520
4	Šveits	501	Poola	482	Poola	484	Tšehhi	517
5	Iirimaa	500	Itaalia	474	Holland	483	Leedu	512
6	Austria	497	Soome	474	Belgia	480	Iirimaa	511
7	Poola	495	Šveits	470	Iirimaa	480	Austria	509
8	Belgia	490	Tšehhi	468	Austria	477	Belgia	508
9	Tšehhi	490	Austria	467	Tšehhi	477	Läti	507
10	Leedu	488	Belgia	466	Taani	471	Poola	507
11	Saksamaa	486	Saksamaa	465	Leedu	470	Soome	507

Eesti õpilaste teadmised ja oskused on maailmas esireas

Osalenud riikide ja majanduspiirkondade järjestus keskmiste punktide alusel

	Loodus-teadused		Lugemine		Matemaatika		Arvutuslik probleemilahendus	
1	B-S-J-Z (Hiina)	597	Singapur	535	B-S-J-Z (Hiina)	612	Macau (Hiina)	572
2	Singapur	560	B-S-J-Z (Hiina)	527	Singapur	563	Singapur	563
3	Macau (Hiina)	541	Taipei (Hiina)	508	Macau (Hiina)	549	B-S-J-Z (Hiina)	560
4	Taipei (Hiina)	540	Jaapan	503	Taipei (Hiina)	546	Jaapan	557
5	Jaapan	538	Macau (Hiina)	501	Jaapan	525	Taipei (Hiina)	551
6	**Eesti**	**527**	Korea	501	Korea	522	Hongkong (Hiina)	545
7	Korea	526	Iirimaa	500	Hongkong (Hiina)	522	**Eesti**	**541**
8	Suurbritannia	511	**Eesti**	**499**	**Eesti**	**508**	Korea	538
9	Kanada	510	Uus-Meremaa	497	Šveits	499	Austraalia	532
10	Uus-Meremaa	509	Suurbritannia	494	Suurbritannia	488	Uus-Meremaa	531

Vähemalt baastasemel oskused on omandanud enamik Eesti õpilasi, kuid trend teeb murelikuks

Valdkond	Eesti	OECD	Koht maailmas	Koht Euroopas
Loodusteadused	90%	74%	5.	1.
Lugemine	83%	69%	5.	2.
Matemaatika	82%	65%	7.	1.

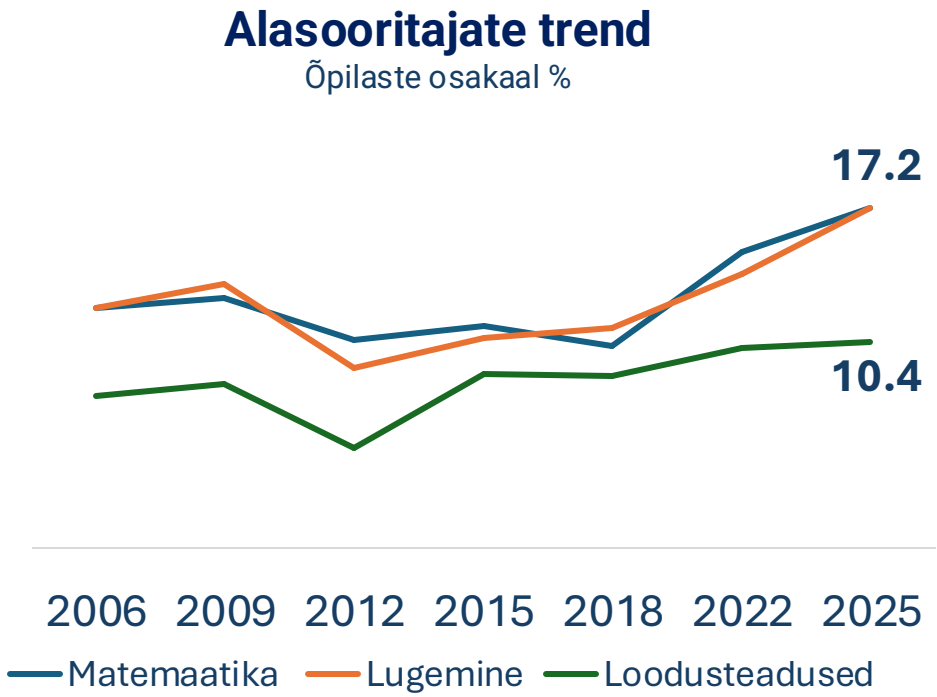

Tipptasemel teadmiste ja oskustega õpilaste osakaal on Euroopas ja maailmas tipus, aga trend pole ootuspärane

Valdkond	Eesti	OECD	Maailmas	Euroopas
Loodusteadused	11%	7%	11	2
Lugemine	8,7%	6%	11	2
Matemaatika	13,1%	8%	9	2

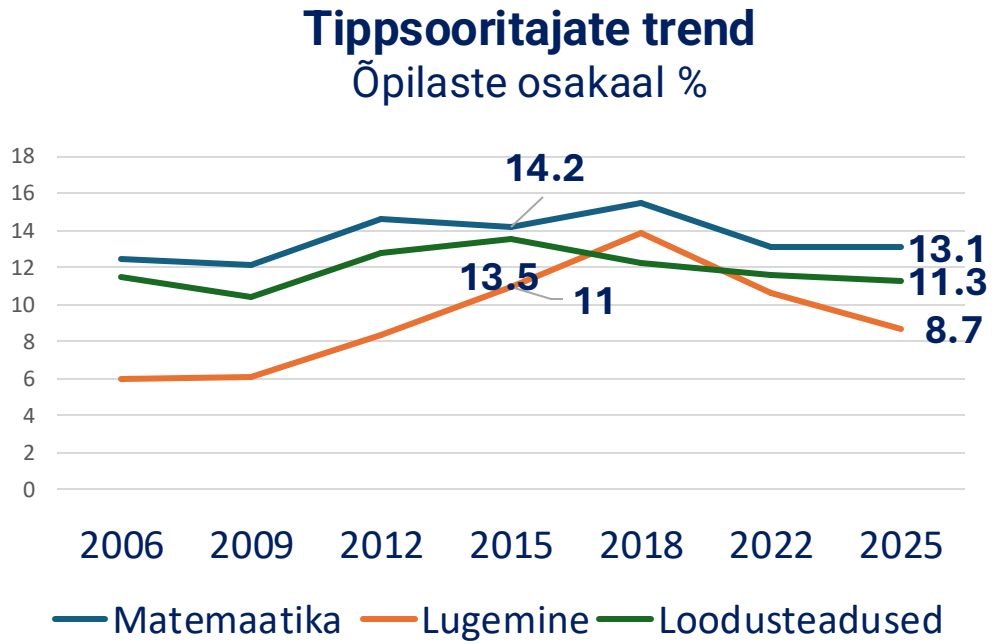

Eesti ja vene keeles testi sooritanud õpilaste tulemuste vahe

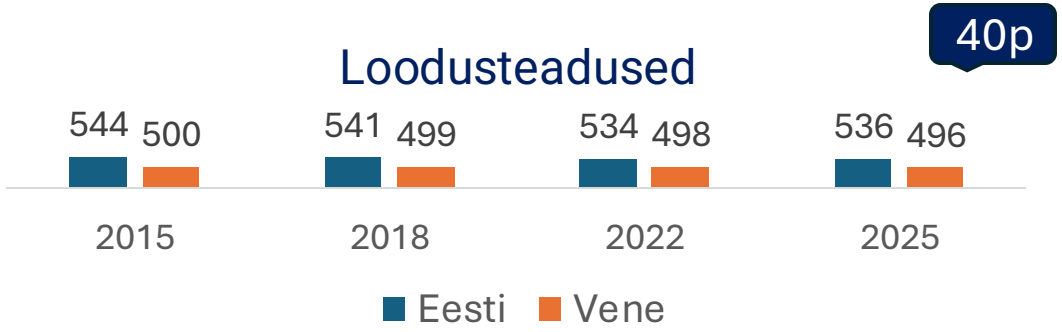

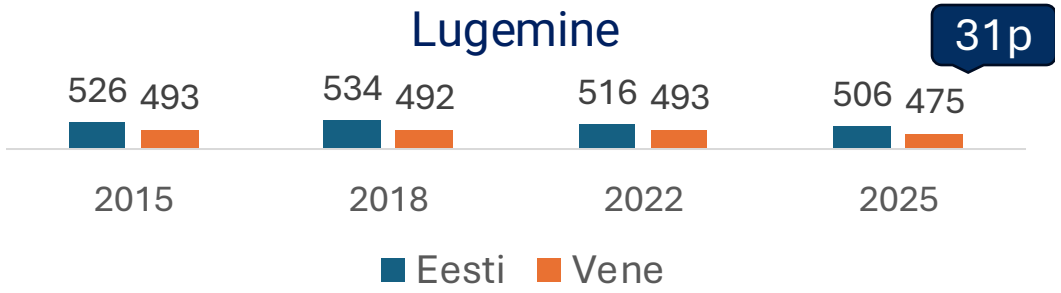

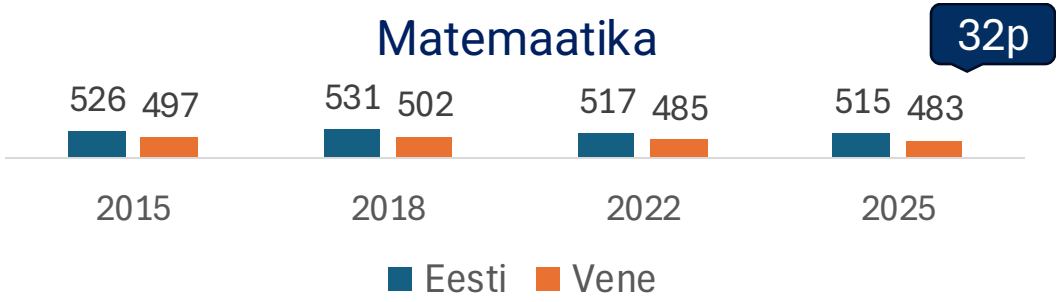

Õpilase koduse tausta mõju on vähenenud, kuid peab jääma jätkuvalt fookusesse

- Sotsiaalmajandusliku tausta mõju loodusteadustele ei ole kümnendi jooksul statistiliselt oluliselt tõusnud (2015 *vs.* 2025)

- Säilenõtkete õpilaste osakaal (u. 11%) ja õpilaste kaasatus (koolide sarnasus) jäävad Eestis üldjoontes OECD riikide keskmise lähedale

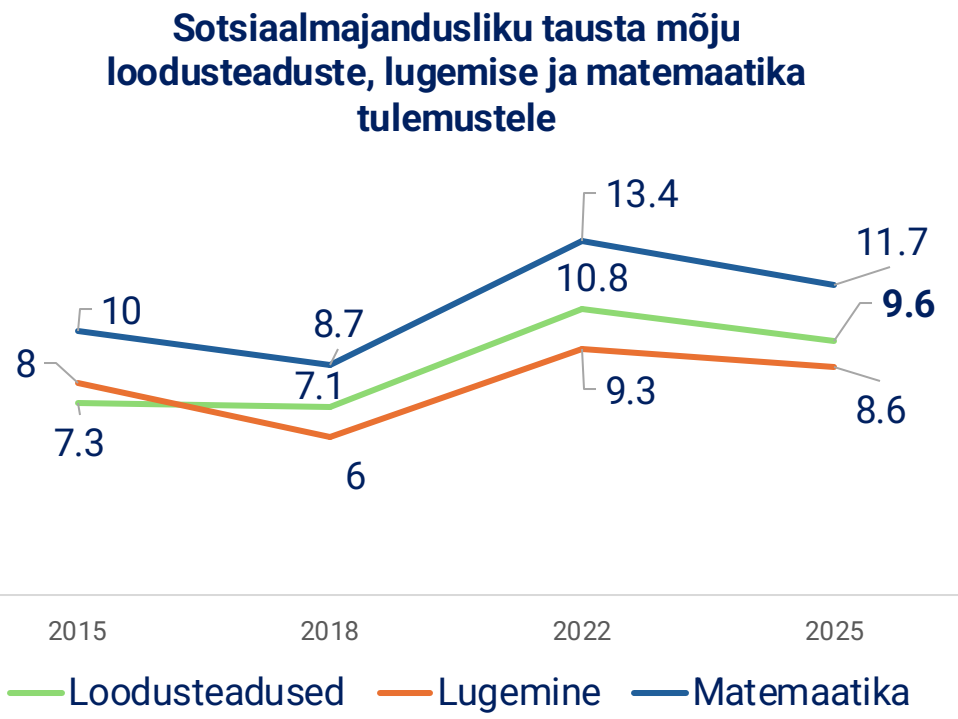

Eesti noored on eluga rahul

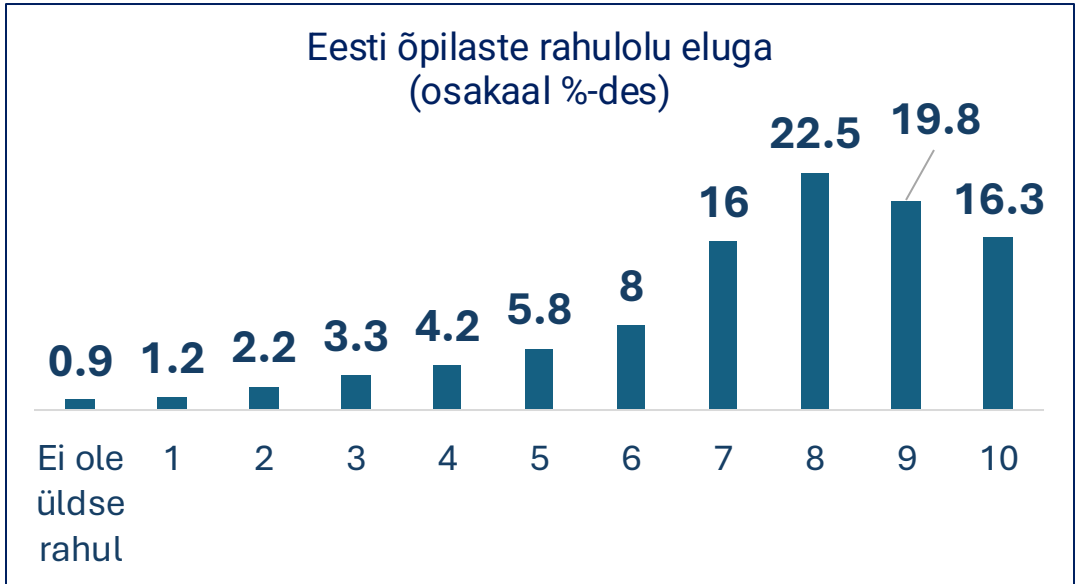

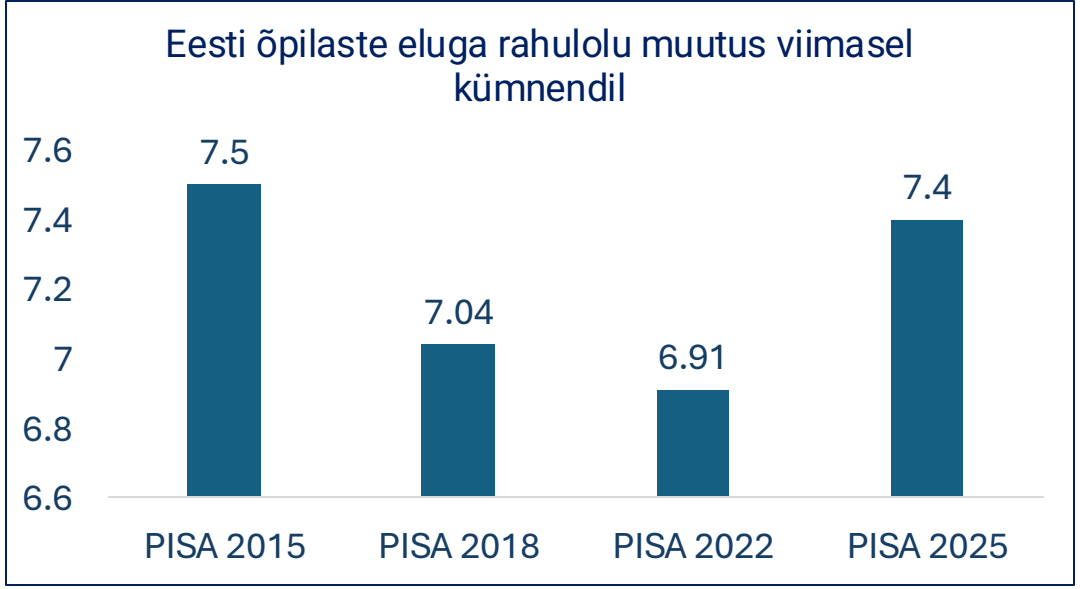

- Valdav enamik ehk 82,6% õpilastest hindab oma eluga rahulolu kõrgemalt kui 5 punkti
- Õpilaste eluga rahulolu on PISA 2025 uuringus osalenud riikide võrdluses üle keskmise

***

- Õpilaste osakaal, kes väärtustasid kooli suurenes
- Õpilaste osakaal, kes pingutavad kui ülesanne läheb keeruliseks, suurenes

Eesti pered toetavad oma laste arengut

- Eesti 3. maailmas
- Vanemate toetus on viimase uuringuga võrreldes kõige kiiremini suurenenud

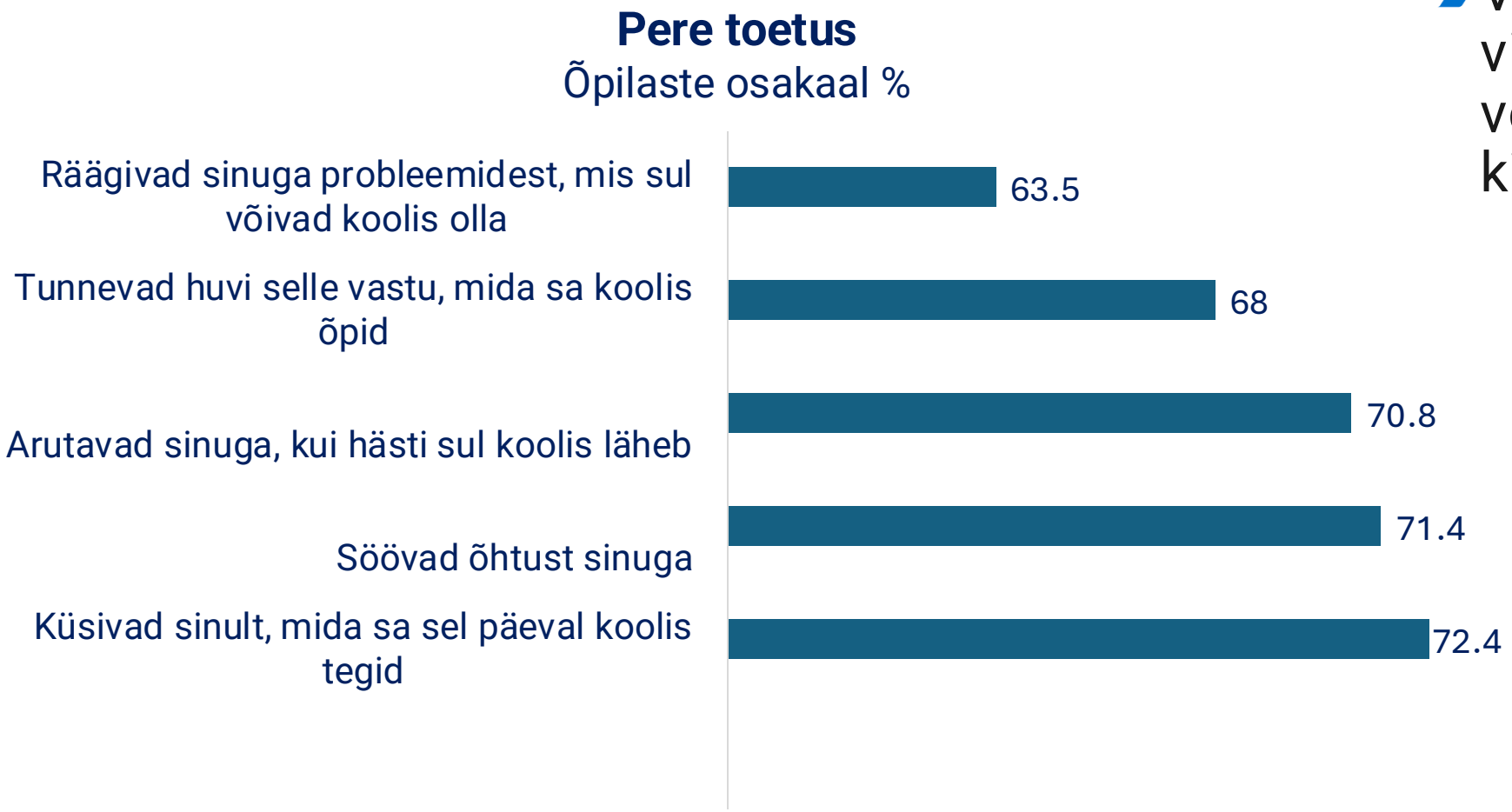

Arendamist vajab õpilaste TI nutikas kasutamine

- TI kasutamise poolest koolis jääb Eesti OECD riikide keskmiste hulka
- 58% õpilastest kasutab rohkem kui üks kord nädalas TI õppimisel
- Kõige enam kasutavad õpilased TI-d robotite programmeerimisel, veebilehe ja muusika redigeerimisel, kõige vähem aga koolitöö kirjutamisel või redigeerimisel ja internetis asjakohase teabe otsimisel

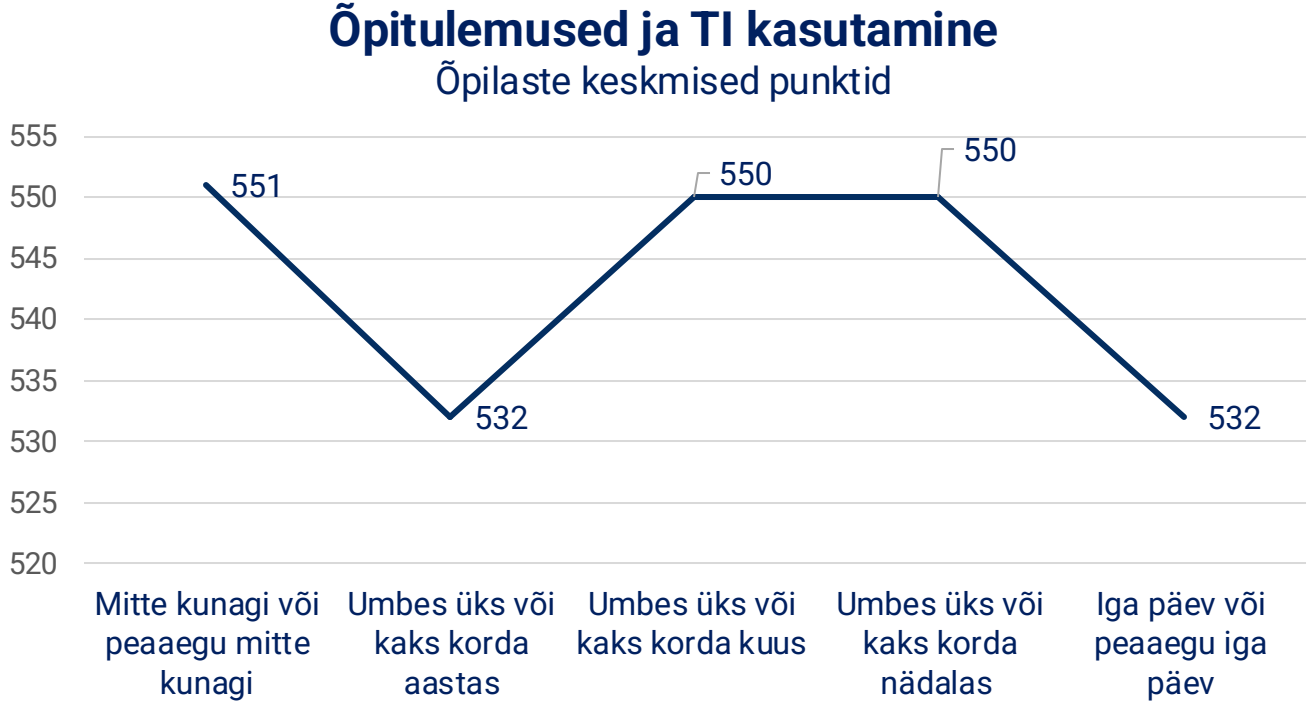

Eesti õpilased ja õpetajad usuvad iseendasse: kõige kõrgem tulemus osalenud riikide hulgas

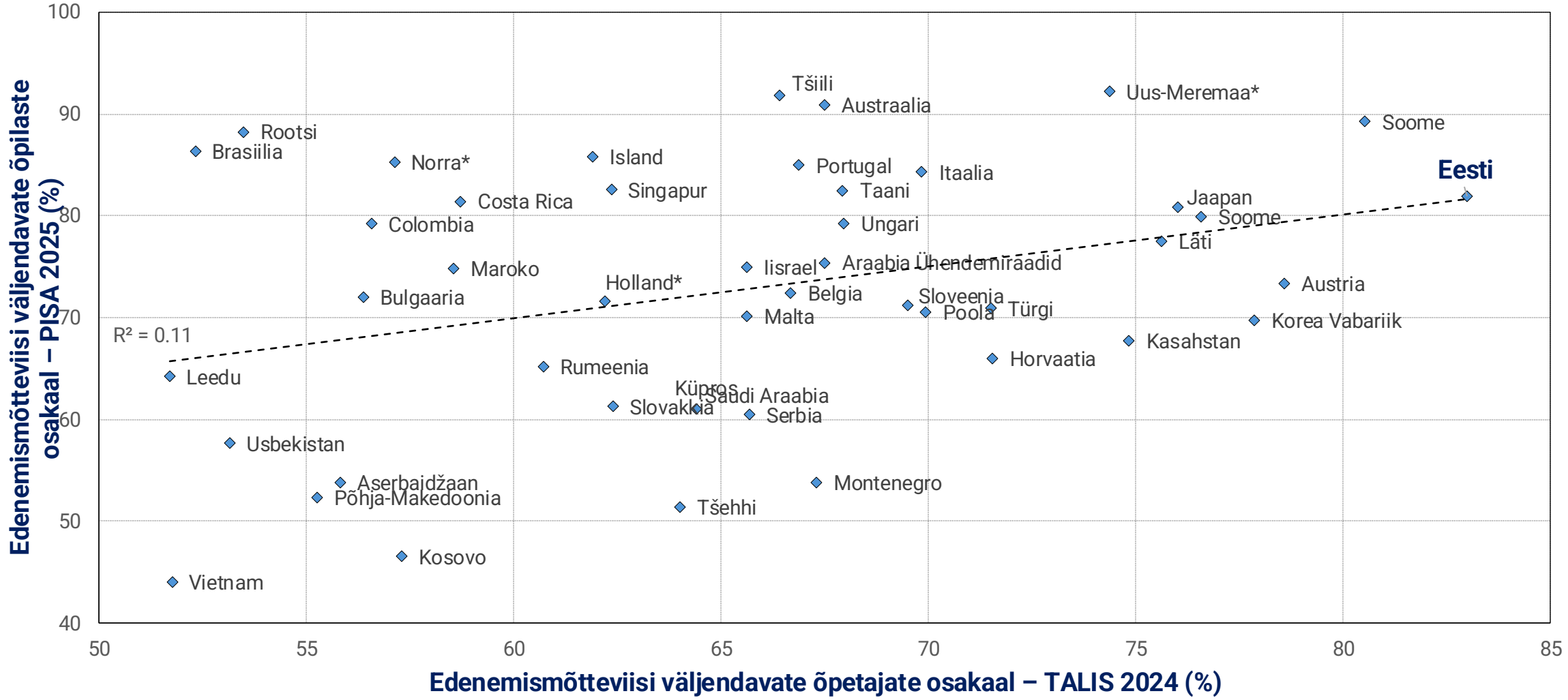

Eesti õpilastel, õpetajatel, koolijuhtidel, lastevanematel ja üldsusel on põhjust rõõmustada

- Beijing, Shanghai, Jiangsu ja Zhejiang (Hiina provintsid)
- **Eesti**
- Jaapan
- Korea
- Macau
- Taipei (Hiina)
- Singapur
- Suurbritannia

Riigid, kus õpilaste teadmised ja oskused loodusteadustes, lugemises ja matemaatikas on maailma parimad

Haridus- ja Teadusministeerium

Haridus- ja Noorteamet

OECD | PISA Programme for International Student Assessment

PISA 2025 trendid maailmas ja korraldus Eestis

Gunda Tire
Rahvusvaheliste uuringute juht
Haridus- ja Noorteamet

PISA mõõdab 15-aastaste noorte teadmisi loodusteadustes, matemaatika ja lugemises

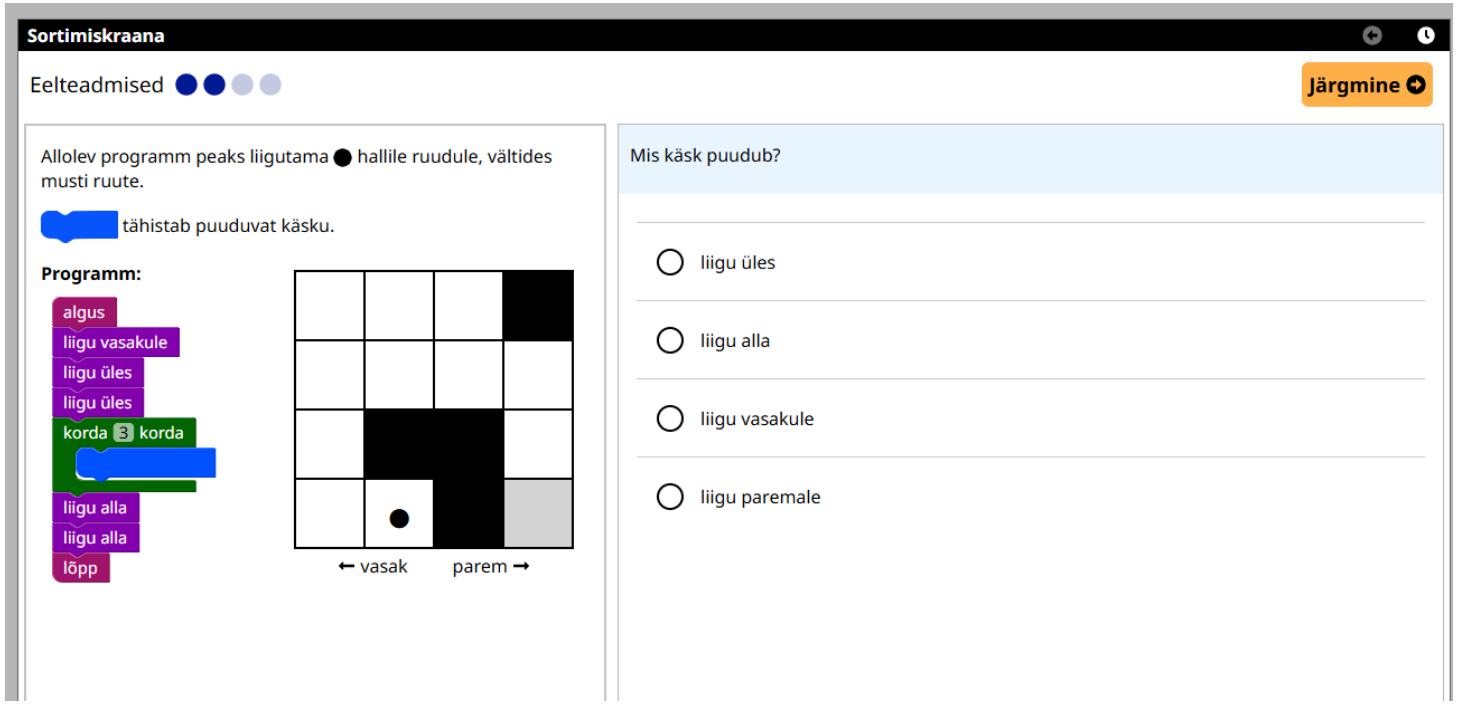

- Test: 2 tundi
- Küsimustik: 45 min

- 2025. aasta innovaatiline valdkond arvutuslik probleemilahendamine *(computational problem solving)*.

See mõõdab õpilaste võimet kasutada digitaalseid tööriistu teadmiste loomiseks ja probleemide lahendamiseks ennastjuhtiva õppimise protsessis. Hindamine toimub kahes pikemas ülesandeüksuses, kus õpilased lahendavad järjest keerukamaid probleeme ning saavad kasutada juhendeid, näiteid ja tagasisidet.

PISA 2025 maailmas

- Testi tegi üle 760 000 õpilase 91 riigist ja majanduspiirkonnast
- Trend on püsiv loodusteadustes

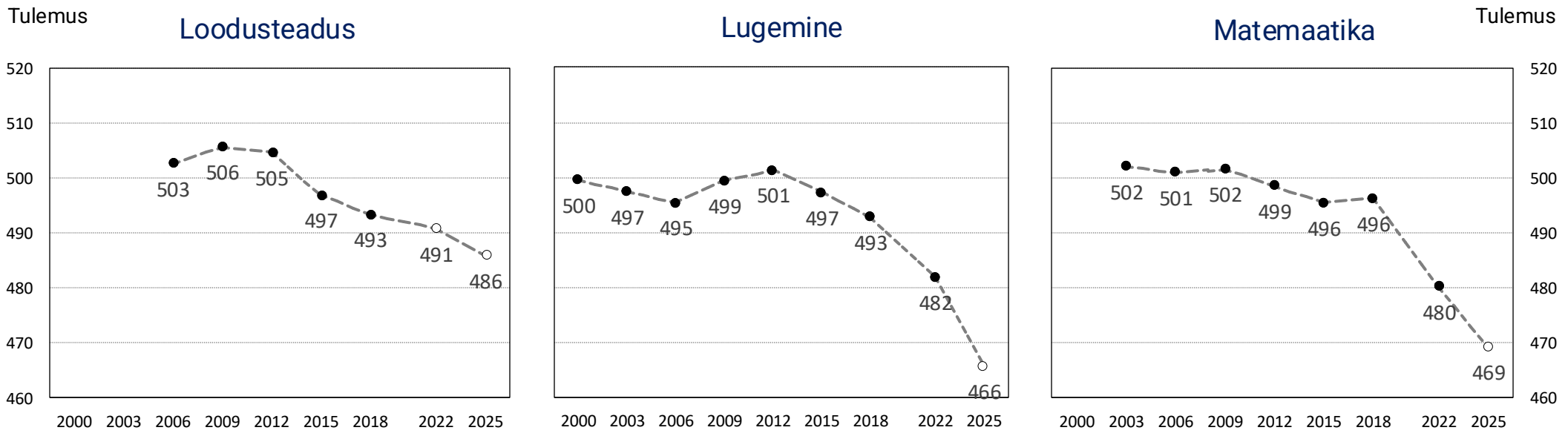

Trendid maailmas

- OECD riikides jäi 2025.a kõigis kolmes aines alla baastaseme 29% õpilastest (võrreldes 25% 2022.a)
- Kõrge sotsiaalmajandusliku taustaga õpilaste tulemuste langus
- Eriti kiire langus lugemistulemustes – õpilastel on raskusi tekstis info otsimisega, kriitilise mõtlemisega ja allikatest tõendite otsimisega
- Noortel on raskusi tähelepanu hoidmisega. Suurenenud on õpilaste osakaal, kes vastavad kiiresti, kuid valesti
- Kui on lugemisega raskusi, langevad ka teadmised loodusteadustes ja matemaatikas. Väga kriitiline põhioskuste langemine TI ajastul

PISA test Eestis

PERIOOD

Testimine toimus
2025. aastal
31.märtsist 23. maini

KOOLID

Osales 204 kooli

ÕPILASED

6304 õpilast
sündinud 2009. aastal

SUGU

Testi tegi 3151 tüdrukut ja
3153 poissi

TESTI KEELED

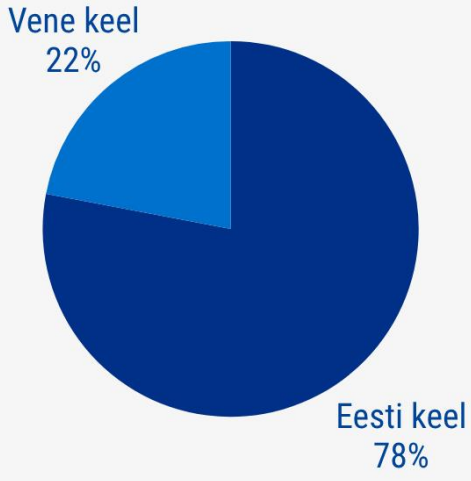

KLASSID

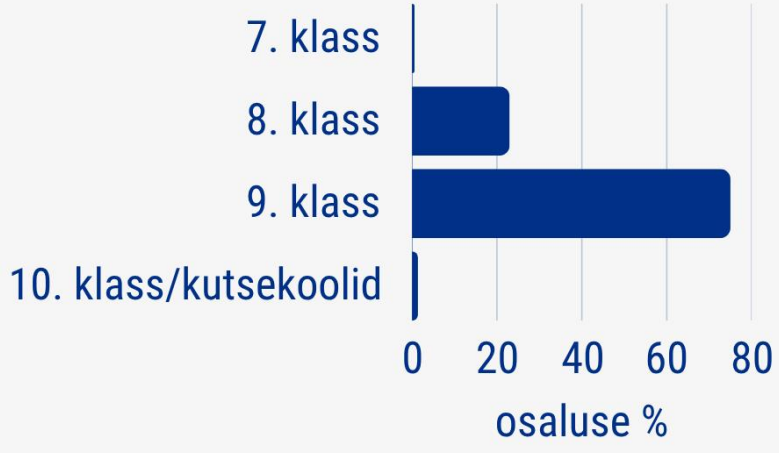

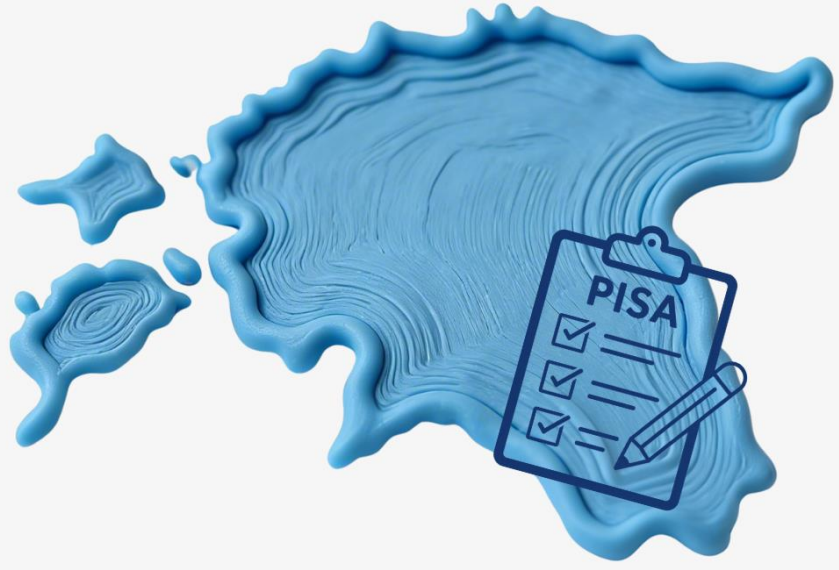

Kas noored pingutasid?

76% Eesti õpilastest pingutaks testi sooritamisel rohkem, kui nad saaksid selle eest hinde.

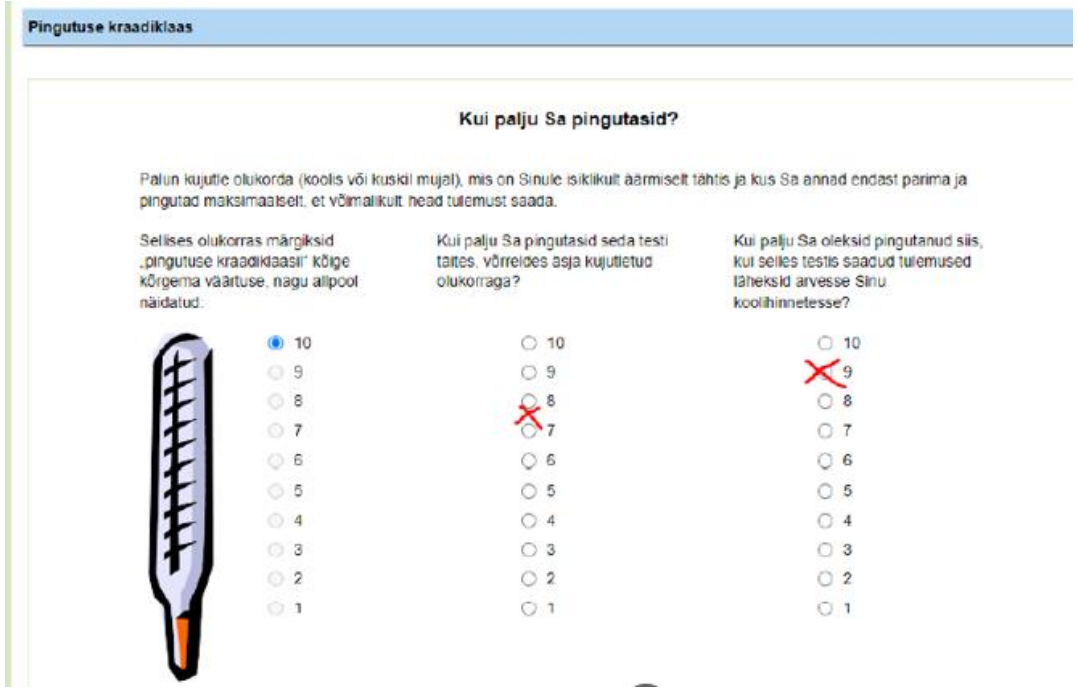

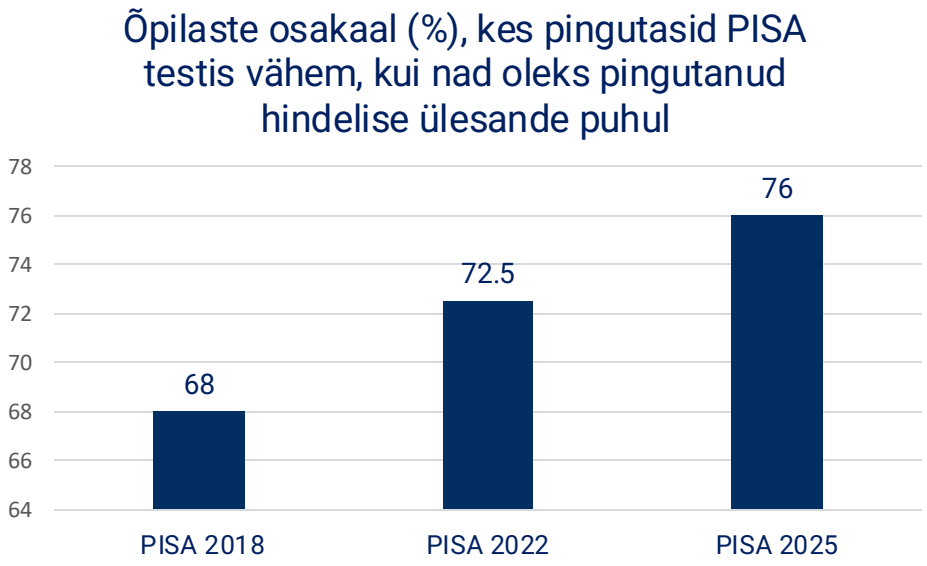

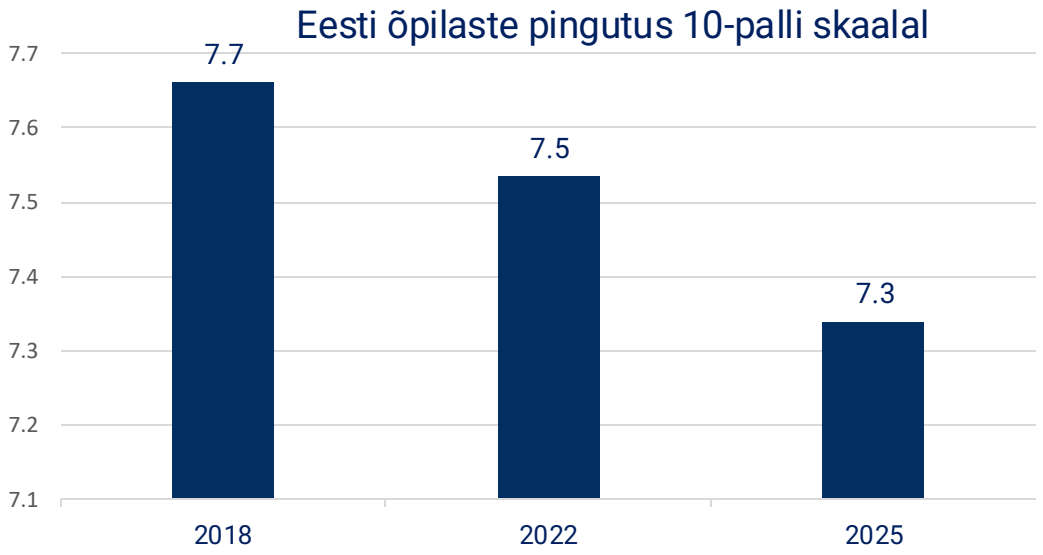

PISA Eesti aruanne ja juhtimislaud Haridussilmas

- Põhjalik Eesti tulemuste aruanne avaldatakse 24. novembril
- Rohkem infot Eesti tulemuste kohta:
  - PISA juhtimislaud Haridussilmas
  - haridussilm.ee

Haridussilm

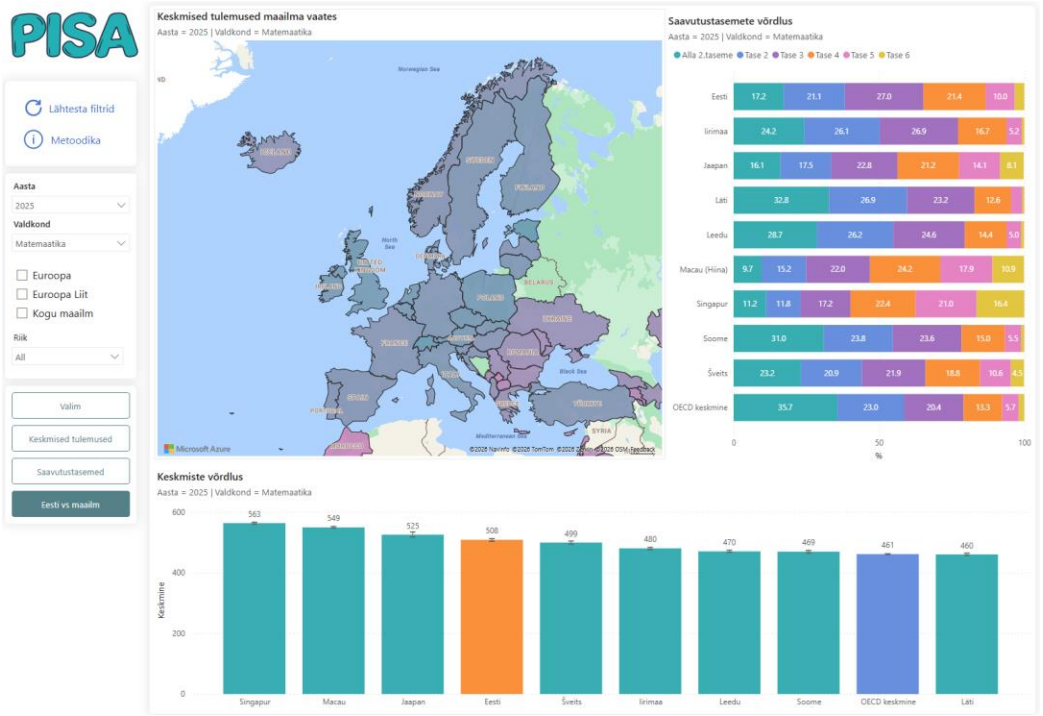

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM

HARIDUS- JA NOORTEAMET

OECD | PISA Programme for International Student Assessment

PISA õppetunnid Eestile:

väga hea hariduse rahvusvaheline kuvand *versus* ilmnenud kitsaskohad ja murettekitavad suundumused

Maie Kitsing

Õpetajapoliitika ja haridusjuhtimise osakond
Nõunik

Haridus- ja Teadusministeerium

Üldine trend 10 aasta jooksul näitab langust (1)

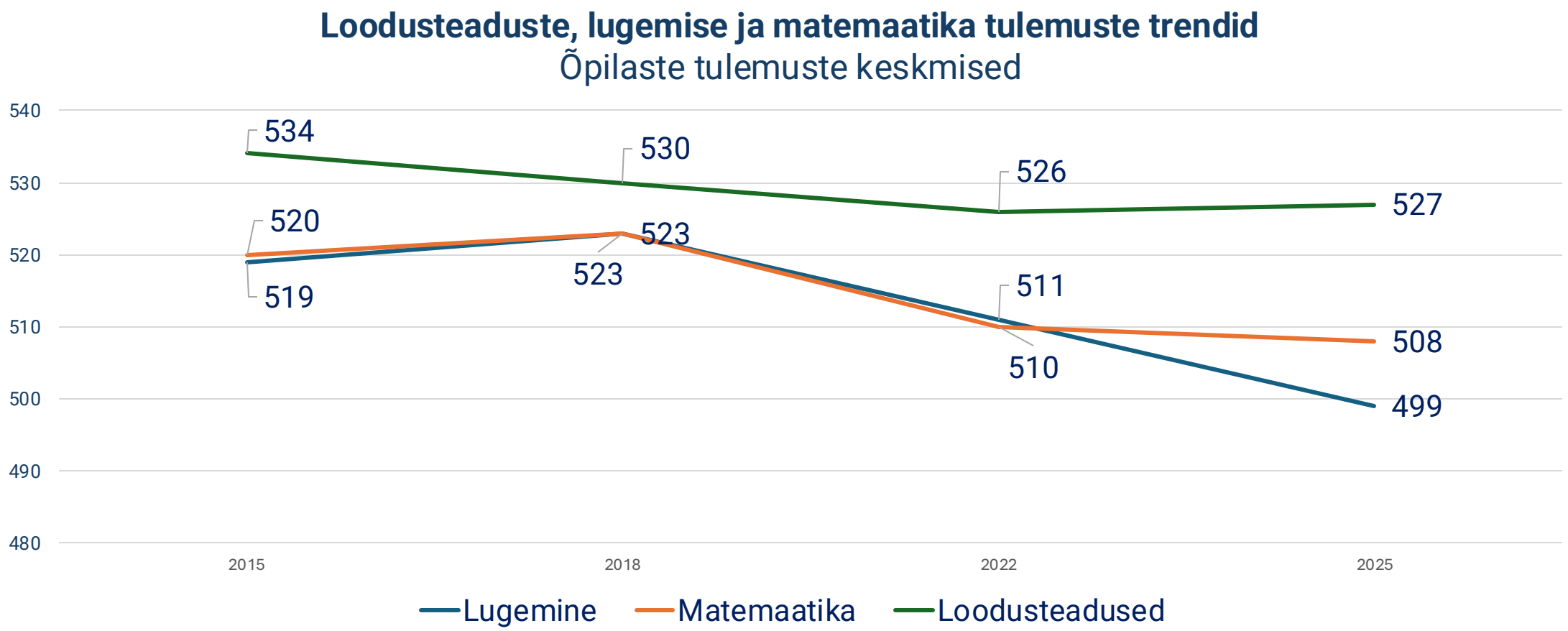

Üldine trend 10 aasta jooksul näitab langust (2)

Alasooritajate osakaalu muutus lugemises
õpilaste osakaal%

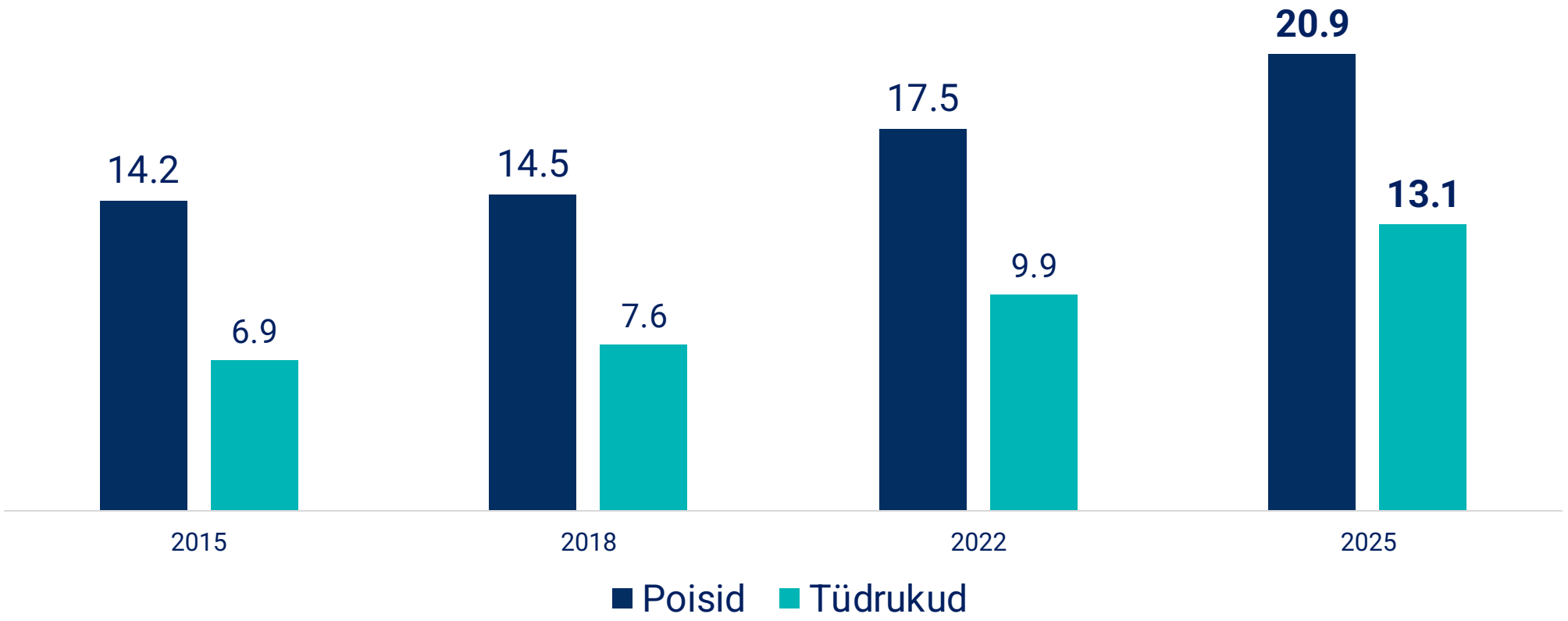

Koolikliima vajab jätkuvat tähelepanu

Kuuluvustunne koolis

Eesti õpilaste kuuluvustunne oma kooliga
Indeksi keskmine väärtus

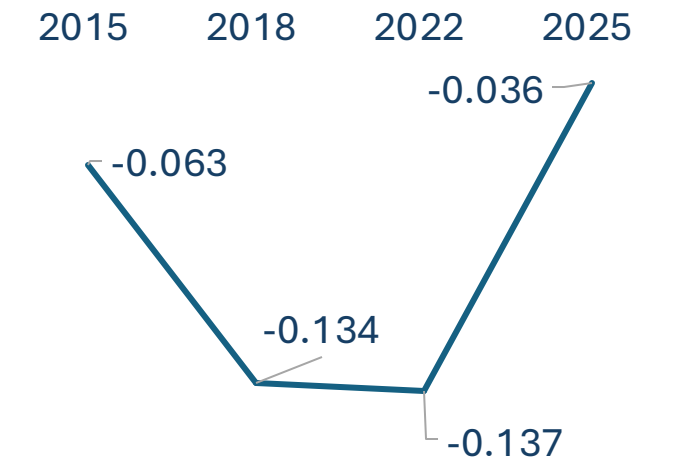

Õpetaja toetus

Õpetaja toetus loodusteaduste tundides on küll paranenud, kuid jääb ikka väiksemaks kui OECD riikides keskmiselt

Kiusamine

Õpilaste tajutud kiusamine Eesti koolis
Kiusamise indeksi keskmine väärtus

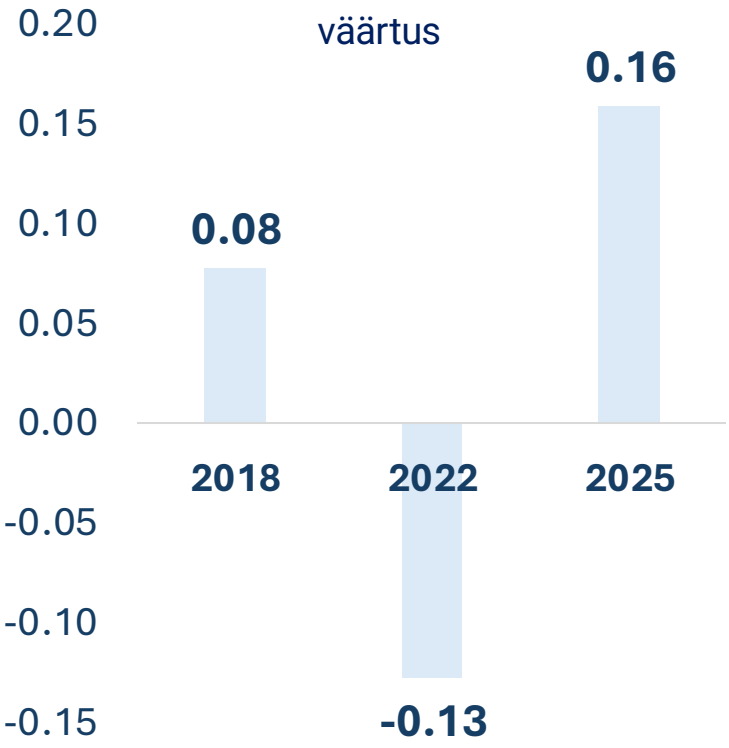

Õpetajate puudus on jätkuvalt aktuaalne

		Õpetaja puuduse indeks
1	Maroko	1,09
2	Jaapan	1,06
3	Costa Rica	1,04
4	Portugal	0,92
5	Kreeka	0,83
6	Palestiina omavalitsus	0,78
7	Eesti	0,75
8	Saksamaa	0,67
9	Kõrgõzstan	0,66
10	Hispaania	0,65

- Osalenud riikidest õpib Jaapanis **(83,8%)** ja Eestis **(73,5%)** kõige suurem osa õpilastest koolides, mille juhid viitavad õpetajate puudusele

Digimeelelahutuse hind: lugemine ja sport jäävad tagaplaanile, õppimine häiritud

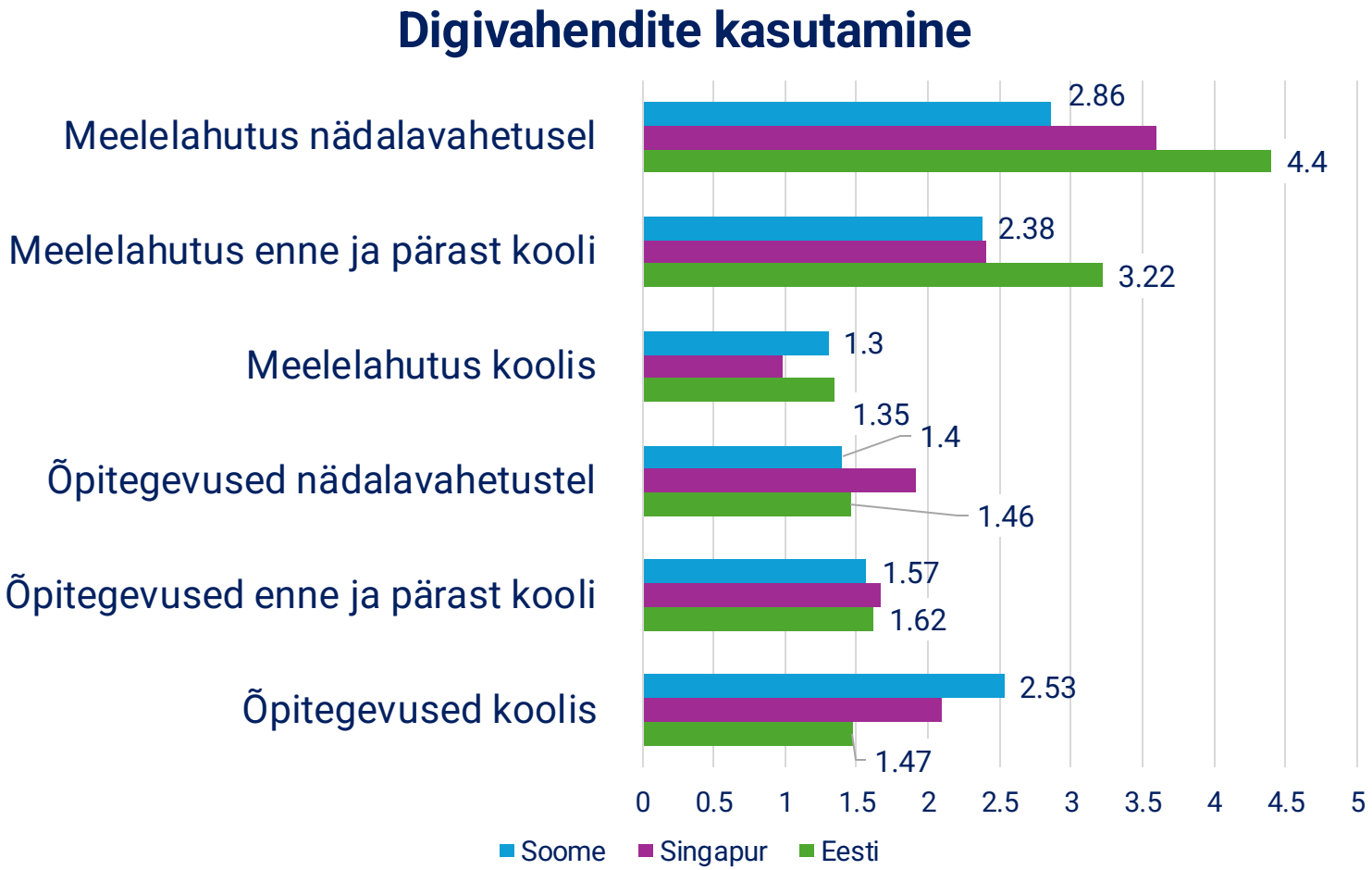

Eesti õpilased on 49,8 t nädalas digivahendis
Poisid 50,5 t
Tüdrukud 49,1 t

36% on häiritud digivahendite kasutamisest loodusteaduste tunnis;
mõju -11 p

Eesti õpilase profiil

PISA-põhine ülevaade rahvusvahelises peeglis

- Tugevad põhioskused
- Palju tippsooritajaid
- Tugev arenguuskumus (edenemismõtteviis) ja usk oma tulevikuvõimalustesse
- Valmisolek abi küsida
- Valmisolek pingutada
- Tugev pere toetus
- Head keskkonnateadmised
- Head probleemilahendusoskused
- Mõistab, et koolis käimine pole ajaraiskamine
- Väga aktiivne sotsiaalvõrgustikes suhtleja

- Uudishimust ja visadusest jääb vajaka
- Õppimist planeerib vähem kui võiks
- Tähelepanu tunnis hajub digivahendite tõttu
- Suur ajakaotus digivahendite kasutamisele meelelahutuslikul eesmärgil
- Puudub tundidest kergekäeliselt
- Poistel oluliselt kehvem lugemisoskus
- Tajub õpetaja toetust vähem

Eesti kooli profiil

PISA-põhine ülevaade rahvusvahelises peeglis

- Valdavalt munitsipaalkoolid
- Õpetaja ja õpilaste suhe 1: 17
- Pigem väikesed klassid
- Tunnustatud maailmas kui väga heade teadmiste ja oskustega õpilastega
- Ei eristu oluliselt õpilaste sotsiaalmajanduslikust taustalt
- Arvutite arv õpilase kohta väga hea
- Rahuloluküsitlus kooli arengu tööriist
- Mõõdukas kodutööde andja

- Õpetajate ja tugispetsialistide puudus on suur
- Õpitulemused languses
- Alasooritajate osakaal kasvab ning tippsooritajate osakaal väheneb
- Õppijakeskseks kooliks kujunemine pole veel hästi õnnestunud
- Vajaka on nõudlikkusest puudumise ja hilinemise vältimisel
- Loodusteaduste õpetaja soov õpilasi õppimises toetada on tagasihoidlik
- Napib õppematerjale, rahulolematus füüsilise keskkonnaga